Eduskunnan ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta ilmastotoimia koskevan sosiaalirahaston perustamisesta

Suomen Yrittäjät tukee EU:n päästövähennystavoitteen nostoa vähintään 55 prosenttiin.

Suomen Yrittäjät näkee EU:n laajuisen tieliikenteen ja rakennusten erillislämmityksen päästökaupan oikeansuuntaisena kehityksenä. EU on keskeinen toimija ilmastotavoitteiden saavuttamisessa kustannustehokkaasti.

Jos liikenteen polttoaineiden lisähinnoitteluun on mentävä, Yrittäjien mukaan EU:n laajuinen tieliikenteen päästökauppa olisi yritysten kilpailukyvyn kannalta parempi kuin kotimainen päästökauppa tai veronkorotukset. Tarkka analysointi nyt esitetystä mallista ja yritysvaikutuksista on kuitenkin tärkeä tehdä.

Päästökaupan tai veronkorotusten toteuttamisen yhteydessä on tärkeä huomioida, että yritysten kuljetuskustannukset eivät nouse kohtuuttomasti, eivätkä yritysten kokonaiskustannukset nouse. Vaikutukset eri alueiden yrityksille ja elinkeinoihin tulee ottaa huomioon

Komission ehdottamasta uudesta tieliikenteen ja rakennusten päästökauppajärjestelmästä saatavista tuloista ¼ osa (72 mrd. euroa) olisi ohjattava lieventämään järjestelmän sosiaalisia vaikutuksia, joita mahdollisesti kohdistuu heikossa asemassa oleviin kotitalouksiin, mikroyrityksiin ja liikenteen käyttäjiin. Tätä varten perustettaisiin sosiaalirahasto (Social Climate Fund), joka toimisi vuosina 2025–2032.

On ymmärrettävää, että sosiaalinen näkökulma otetaan huomioon ilmastopolitiikassa, mutta lähtökohtaisesti päästökaupasta saatujen tulojen tulee jakautua maakohtaisten päästöjen perusteella ja olla jäsenmaan käytössä haluamallaan tavalla. Komission ehdottamassa mallissa tämä ei toteudu. Näkemyksemme mukaan suomalaisten mikroyrityksien mahdollisuudet hyötyä kyseisestä rahastosta olisivat vähäiset. Valtioneuvoston kriittinen suhtautuminen rahastoon ja sen varojenjakokriteereihin on perusteltu.

Lisäksi yhdymme valioneuvoston kantaan, jossa suhtaudutaan kriittisesti kotitalouksille maksettaviin suoriin tulotukiin EU:n talousarviosta

sekä voimassa olevan EU:n monivuotisen rahoituskehyksen avaamiseen ja huomattavaan kasvattamiseen.

On myös huomioitava, että EU:n ilmastopolitiikan osalta maiden erisuuruiset taakanjakosektorin tavoitteet jakavat ilmastopolitiikasta syntyviä kustannuksia epätasaisesti jäsenmaiden kesken.

Lisäksi EU:n politiikka, jossa EU:n taakanjakosektorin tavoitteet eri maille ovat rajusti eriytetyt ja päästökauppajärjestelmä ehdotetaan lisättäväksi taakanjakosektorin sisälle, luo kustannustehottoman kokonaisuuden. Tieliikenteen päästökauppa tai taakanjakosektorin sisäinen päästökauppa (polttoaineille), jossa kaikille maille olisi samat päästövähennystavoitteet, toisi kustannustehokkuutta EU:n politiikkaan ja olisi yritysten kilpailukyvyn kannalta reilumpi.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Sampo Seppänen
ekonomisti